

Zahrada písničkářů 2024 představila další talenty

Napsal uživatel Luděk Strašák
Středa, 13 Listopad 2024 16:05

Je horká zářijová sobota, epilog mimořádně teplého léta 2024. Ještě nikdo nevěděl, že za týden se Ostravou a mnoha dalšími místy prožene velká voda. Teď jsou všichni rádi, že se **Zahrada písničkářů**

uskuteční v klimatizovaném studiu

TV Noe

a ne na sluncem ozářeném dvoře, na kterém proběhly předešlé ročníky.

Kameramani obsazují svoje stanoviště, zvukaři nastavují aparaturu tak, aby byl kvalitní zvuk v sále i v televizním přenosu. Vystupující natáčejí v zákulisí rozhovory a doladují svoje struny, které jsou teď stejně napnuté, jako početný dav diváků, který dal přednost vystoupení písničkářských objevů před koupalištěm. A z režie zní netrpělivě očekávaný pokyn: Můžeme! Zahrada je připravena na dlouho očekávanou floru! **Martin Čepelík a Andrea Mineva**

Jako první na jevišti vykvetlo duo **Martin Čepelík a Andrea Mineva**. Dětský chirurg a biomedicínská inženýrka z Prahy se nám představují v několika rovinách – romantická *Růže*

se podle jména na zahradu hodí nejlépe, potom zazní i dvě angažovanější písně

Dav chce krev

a

Když město hoří

. U publika ale nejvíce bodují břitce kritické písně z profese obou aktérů o tom, co trápí dětské chirurgy v Praze. Skladba

Biomatka

ukazuje problémy v komunikaci s určitým typem lidí a

Od desíti k pěti

vyjadřuje pocity lékaře, který slouží noční pohotovost.

Martin Čepelík je výrazný autor, který má textařské a hudební zásady v malíku. Vyzdvihl bych spíše ty písničky z lékařské praxe, protože v nich je originální, nezaměnitelný, čitelný, lehce provokující a se smyslem pro humor, kterého je v současném světě jako šafránu. S Andreou Minevou tvoří sezpívané duo, které si na pódiu dobře rozumí a působí přesvědčivě. Andrea působí na pódiu spíš nenápadně, ale její role v duu je důležitá. Písničky tak získávají další rozměr a napětí, které je dané střídáním mužského a ženského elementu, jim pomáhá k přesvědčivosti. Martin a Andrea jako první vystupující dokázali prolomit ledy mezi pódiem a hledištěm i díky humoru a nadhledu ve svých písních. A bylo vidět, že jsou rádi, že se divák zasmál a že se zasmál tam, kde se zasmát měl. *Zahrada písničkářů navazuje na dávný projekt, který vznikl paralelně s folkovým festivalem Zahrada v Náměšti na Hané. V roce 1996 se vedle oblastních kol konkursu pro kapely vyčlenilo jedno kolo pouze pro písničkáře (Zahrádka, později Zahrada písničkářů). Hybnou silou těchto konkursů byl známý Jiří moravský Brabec, který tyto akce pořádal a vybíral z nich vystupující na festival Zahrada. V roce 2003 už se hlásilo takové množství písničkářů, že musela být uspořádána předkola, z nichž teprve ti nejlepší postoupili do finále v Kuřimi. Finále probíhalo formou malého festivalku, který nabídl i koncerty hostů nebo semináře a společné hraní. Zahrady písničkářů se vyznačovaly*

získáváním nových kontaktů a následnou vzájemnou spoluprací a inspirací.

Franta K. Barták

Mezitím se na scéně objevil **Franta K. Barták**. Svérázný, mimořádný, vybočující. Jeho vystoupení bylo v rámci celého dne mimořádné z několika důvodů. Jako jediný používal k doprovodu písniček i klávesy. Zahrál absolutně nejvíc skladeb. V rámci večera prostřídal největší množství stylů. Ale popořádku. Franta je lingvistou, baví ho historie a písně skládá jako na běžícím pásu. Jeho rozkročení mezi folk a punk hraný na akustickou kytaru bylo neobvyklé, ale obohacující. Některé písničky by se daly zařadit spíš k dramatické tvorbě. U jiných zase překvapila harmonická originalita daleko od běžných schémat. V omezeném časovém rozsahu zařadil Barták hned několik mikropísniček, které i na omezené ploše gradovaly a nabídly pointu. Slovo dostal také ryzí folk (*Draci princezny*),
nežerou z lásky),

historický trialog o smutném konci knížete Václava (*Boleslav*

) v podání jednoho zpěváka, nebo biblická milostná lyrika (*Eliezer a Rebeka*

). Současných palčivých problémů se písničkář dotkl například v písničce *Nechcem je tu!*

o biblických uprchlících – Svaté Rodině v Egyptě. Franta K. Barták vystoupil jako originální autor a interpret a mám pocit, že jej publikum bude milovat nebo nenávidět, ale nic mezi tím.

Hozenou rukavici zvedl režisér TV Noe Pavel Strakoš a v roce 2022 obnovil Zahradu písničkářů. Respektive ji přenesl do Ostravy. Úspěšné finalisty teď nečeká vystoupení v amfiteátru v Náměšti na Hané, ale recitál, který nasnímá a nastrihá profesionální televizní štáb. Ti, kteří se na Zahradě představí, tak mají k dispozici skvělý materiál, který mohou využít pro svou prezentaci podle své potřeby.

Kamila Škvrnová, Filip Vondruška

Ale zpět do sálu TV Noe. Na pódiu se objevuje **Kamila Škvrnová** s kytarou a její spoluhráč **Filip Vondruška**

s baskytarou. Na rozdíl od prvního vystupujícího dua je Filip pouhým instrumentalistou a do zpěvu se nezapojuje. Je Kamiliným spoluhráčem z kapely Jinotaj a jeho basa kreslí zajímavé a pestré křivky pod kytarou a zpěvem.

Napsal uživatel Luděk Strašák
Středa, 13 Listopad 2024 16:05

Kamila je z Hradce Králové a vyrůstala obklopena písničkáři a hudebníky z Hradecka na jedné osadě. Odtud pramení její romantizující inspirace přírodou. V jejím setu jsme však spíš slyšeli písničky o mezilidských vztazích. Kamila vyznávala svůj vztah k literatuře - Josefu Kainarovi (*Mezi verši*

), nebo

Andersenovi

. Silná byla i písnička

Divoká kočka

, kterou věnovala své zesnulé babičce a o které Kamila říkala, že přestože je na jiném světě, pořád spolu v duši komunikují. A tento rys jsem vnímal po celou dobu vystoupení – zpěvačka vystupuje jako citlivá pozorovatelka, dokáže se zadívat za zdánlivě nepřekročitelné hranice a dobře čte v mezilidských vztazích mezi řádky. Za zmínku stojí i zvučný alt se zajímavou a svěží barvou, který se tak pěkně poslouchá. A musím zmínit i řemeslně dobře odvedenou práci v textech i hudbě.

První ročník obnovené Zahrady se konal v roce 2022. Do finále se podívalo 9 vystupujících. V horkém zářijovém odpoledni přinesli do Ostravy osvěžující a zajímavou tvorbu a ukázalo se, že je v naší zemi nepřehledné množství talentů, o kterých bohužel neexistuje širší povědomí.

Vybraní interpreti potom vystoupili v pořadu Cvrlikání, kde zahráli písničku s tématem Svoboda, kterou si museli připravit do konkurzu. Zajímavým důsledkem prvního ročníku bylo i spontánní vytvoření komunity, která spolu spolupracuje dodnes, pomáhají si při vytváření CD, hrávají na společných koncertech (Niklíčková, Vaněk, Hampacher) a trochu tím i nevědomky připomínají sdružení Šafrán ze sedmdesátých let.

Mirek Baldrych

To už ale z pódia zní nepřeslechnutelný tenor **Mirka Baldrycha**. Písničkář, který patří mezi ty nejzkušenější z finálové sedmičky, přijel ze Šestajovic, které najdeme na východní periferii Prahy. Mirek Baldrych má ale svoje kořeny na Broumovsku, které jej formovalo a latentně se odráží v jeho skladbách.

„Zpívá

m, brnkám, nacházím, hledám...“

si prozpěvuje v písni

Brnkání

, která mi připadá jako takové shrnutí všeho, co chce Baldrych svou tvorbou říct a pokračuje vyznáním:

„Jsem vodou z okapů, která na zahradě ve víno nedozraje. ...I tak mám život rád... O čem chci ještě psát? Hlavně žádný klišé.“

A vztah k posluchačům:

„Jen mlčky začít hrát dokola akordů pár, co rozjasní vám čela tak, aby nebrečela...“

Mirek Baldrych se prezentuje jako autor, který má životní nadhled, odžití zkušenosti. Jeho písničky jsou jako motýli, které tak rád fotografuje, kteří se objeví na louce, na chvíli vystaví na

odiv barevnost a krásu svých křídel, aby nás upoutali a přivedli nás na jiné myšlenky, a potom se rozletí dál, aby potěšili další poutníky životem. Stejně tak jako Kamila Škvrnová i Mirek Baldrych mě ze všech vystupujících nejvíc zaujal barvou i naléhavostí svého hlasu a upřímností svých sdělení. *Ročník 2023 přinesl drobnou změnu formátu. Na Zahradu postoupilo pouze šest nejúspěšnějších, kteří prošli sítí poroty. Velkolepá scéna přivítala pestrou směs interpretů a hlavně hudebních nástrojů. Dva písničkáři s kytarami, dva s klavírem, jeden akordeon a jedna tříčlenná (!) kapela v přehlídce písničkářů a dvojic. Bohužel, i tím, že interpreti byli z různých míst naší vlasti, jsem zatím nezaznamenal nějakou další vzájemnou spolupráci. Nicméně, i druhý ročník obnoveného festivalu přinesl svoje plody a bylo zřejmé, že letos proběhne ročník třetí.*

Tomáš Toman a Ján Kicko

Sálem se mezitím nese truchlivá píseň ze zaniklé vsi Sklenářovice v Krkonoších. Smutný příběh podtrhují a ozvláštňují umně zahrané tóny elektrické kytary. Na pódiu sedí dvojice mladíků – **Tomáš Toman**

s akustickou kytarou a

Ján Kicko

. První z nich je autor a zpěvák, druhý mlčí, ale jeho elektrická kytara obohacená velkým množstvím efektů zpívá. Znějí písně z Krkonoš, odkud Tomáš pochází. V písních ožívají osudy lidí a míst ze Sudet a kdo zná historii, ví, že se nebude jednat o příběhy veselé. Dostáváme se do zaniklé vesnice Glasendorf – Sklenářovice, prožijeme osud zemědělce Karhana, kterého za nevinný žert poslali komunisté do vězení.

Křišťálový déšť

vypovídá o Křišťálové noci v Trutnově, Tomášova prababička Maria prožívá milostný příběh s ruským vojákem a znovuzrozená kaple v obci Bystřice v písni

Neznámá ze Sudet

, která v závěru písničky intenzívně mluví o smíření.

Když jsem dostal k posouzení první nahrávky do konkurzu Zahrady písničkářů, napadlo mě hned při první písni *Glasendorf* jedno jméno, Petr Linhart. Tento písničkář a kapelník Majerových brzdoých tabulek už téměř dvacet let mapuje příběhy zaniklých vesnic a míst, dotýká se bolavé minulosti a hledá smíření s minulostí. Tomáš Toman – nemohu si pomoci – je v tomto Petrova mladší verze. Co se týká hledání témat, zpracování textu (i když tady by potřeboval ještě trochu dozrát k Linhartově zručnosti), interpretace spíš vyprávěcí než pěveckou technikou. Na rozdíl od Petra nemá Tomáš Toman logopedické vady, nicméně lze pozorovat podobné problémy s intonací – které ovšem u těchto písní nejsou překážkou hlubokého sdělení. Petr Linhart vytvořil nedávno společný projekt se skupinou Hmlisto, ve kterém hraje na elektrickou kytaru – Ján Kicko. Kruh se uzavírá, ale u Jána Kicka se musím zastavit. Hraje naprosto virtuózně, má vlastní a čitelný rukopis a jeho parády nejsou samoučelné, ale pozdvihují písničky o jednu až dvě třídy výš. A tak, jak má Petr Linhart svého Josefa Štěpánka, tak má v tuto chvíli Tomáš Toman svého Jána Kicka.

Nevím, jakým způsobem se Tomášovy písně vyvíjely a kdy odbočil na stejnou kolej, kterou frčí vlak Petra Linharta. Příběhy, které se v Sudetech odehrály, jsou natolik silné, že je společensky

potřebné, aby se o nich zpívalo, než upadnou do zapomnění. A já držím této dvojici palce, ať se jim v hledání těchto příběhů daří. Na mě osobně působilo 25 minut vystoupení dvojice Toman-Kicka kvůli zvolenému žánru trochu depresivně a doufám, že na běžných koncertech zařazují i nějakou odlehčenější tvorbu, která naruší truchlivou atmosféru sudetských příběhů. Každopádně oběma muzikantům držím palce v jejich objevování tajemných příběhů, které by neměly být zapomenuty. *Do třetího ročníku Zahrady písničkářů se mohli autoři hlásit do konce března 2024. Tentokrát nebylo určené téma jedné z písní a zájemci mohli vybírat zcela podle svého uvážení. Porotci pak měli měsíc, aby vybrali finalisty. Byli to Jan Žamboch, Pavel Strakoš, Milan Tesař, Slávek Janoušek, Milan Kaplan a Luděk Strašák.*

Marie Tilšarová

Pánem nebo spíš paní scény se stává **Marie Tilšarová**, písničkářka, která má kořeny ve Slavkovském lese, ale osud jí zavál do krajiny pod Řípem. Usměvavá autorka, kterou přišlo do Ostravy povzbudit hned několik fanoušků, hned ve své první písničce apelovala:

„Tak zvedni zadek...“

, aby poté vysvětlila, že ve svých textech často používá rozkazovací způsob sloves, ale ten rozkaz je vnitřní, určen pouze pro ni.

To, jak se cítí, když zpívá před publikem, vyjádřila v jedné z písniček: *„Věřím v sebe, stojím před vámi sama, vyslečená jsem, jsem nahá a roztřeseným hlasem vyprávím, kdo jsem. O mé cestě životem, co žiju, zpívám, co zpívám, žiju. Taková jsem.“*

Pokud se tak Marie před diváky skutečně cítí nsvá, dokáže svoje pocity dobře zamaskovat. Na pódiu působí suverénně, komunikuje s diváky, vyzývá je ke zpěvu a v jedné skladbě si troufla vyzvat moderátora festivalu, aby jí doplnil v dialogu muže a ženy o brokolici.

Marie Tilšarová hrává i se skupinou s názvem Kdo jsme my. Pro televizní vystoupení, jak přiznala, neměla předem stanovený playlist a dařilo se jí trefovat se do vkusu publika a hrála písničky ze svých tří alb. V horkém odpoledni nás vzala do ledové vody, aby po téže vodě pustila všechny svoje starosti. A na závěr povzbudila všechny, aby si svou životní cestu užili, jak tak krok za krokem životem jdou, jdou, jdou.

Veskrze pozitivní a optimistické vystoupení ukázalo na sílu autorských výpovědí, popisovaly to, čím člověk v životě prochází a co prožívá. Atmosféra při jejím koncertu byla elektrizující, strhující a postarala se o ni nejen klaka Marie Tilšarové, ale i ostatní diváci. *Do konkurzu se přihlásilo úctyhodných 55 písničkářů nebo dvojic. Porota je nezávisle na sobě obodovala a podle dosaženého hodnocení bylo vybráno 6 postupujících. Ale protože se na 6. místě objevili hned 2 soutěžící, rozhodlo se, že finále bude sedmičlenné. Kromě toho byli vybráni i dva náhradníci, kdyby náhodou někdo z postupujících nakonec nemohl přijet. Nedostalo se na ně, ale aspoň je jmenujme: Ondřej Hozák s Pavlou Čípovou a Martin Pigale Lysoněk.*

Jiří Lukš a Stanislav Valach alias Vesla

Zahrada písničkářů 2024 představila další talenty

Napsal uživatel Luděk Strašák
Středa, 13 Listopad 2024 16:05

